

«Αν το ανθρώπινο γένος

μπορεί να καυχηθεί ότι εδημιούργησε κάτι το αξιόλογο, αυτό είναι η αθάνατη Ελληνική γλώσσα» .

Τη διαπίστωση αυτή δεν την έκανε Έλληνας «εθνικιστής», αλλά ο Άγγλος ιστορικός Gibbon, που κάθε άλλο, παρά υπέρ των Ελλήνων προκατειλημμένος μπορεί να θεωρηθεί.

Και τούτο, γιατί η Ελληνική γλώσσα είναι γλώσσα αυτοτροφοδοτούμενη, αενάως αυτοπαραγόμενη, που, παρά το δαιδαλώδες της συντακτικό, τη σχολαστική γραμματική και τη βασανιστική ορθογραφία της, αποτελεί μοναδικό και αναντικατάστατο χρηστικό εργαλείο για την απόδοση σκέψεων, όρων και εννοιών της πανανθρώπινης διανόησης, της επιστήμης, της τέχνης, αλλά και της καθημερινότητας.

Κάθε λέξη της είναι φορέας της μακραίωνης εθνικής μας παράδοσης, είναι τμήμα της εθνικής μας μνήμης, στοιχείο αναπόσπαστο της εθνικής μας ταυτότητας.

Ζωντανή, διαρκώς εξελισσόμενη, στις εκάστοτε ανάγκες με ευελιξία και προσαρμοστικότητα θαυμαστή, σε αλλαγές και επιδράσεις ανοιχτή, με ικανότητα αφομοίωσης ξένων λέξεων και τύπων μοναδική, η Ελληνική γλώσσα είναι μία και αδιαίρετη, από τις απαρχές της ιστορίας, μέχρι τις μέρες μας!

Εκφράζει ένα κόσμο ιδανικών προτύπων, αρετής, φιλοσοφικών αναζητήσεων, ανθρωποκεντρισμού, ηθικών αξιών, νοητικής αυτονομίας, ενός κόσμου γνήσιας ελευθερίας, ανόθευτης φιλοπατρίας και πανθρώπινης αρμονίας, μια διαπίστωση που οδήγησε τον Κικέρωνα στο συμπέρασμα ότι «ει οι θεοί διαλέγονται, τη των ελλήνων γλώττη χρώνται»!

Είναι μια γλώσσα που προέρχεται από το αχρονολόγητο παρελθόν και οδεύει με δυναμισμό προς το μέλλον, παρακολουθώντας τις ιστορικές περιπέτειες του λαού

μας.

Είναι, άλλωστε, επιστημονικά διαπιστωμένο ότι μόνο όποιος γνωρίζει τις αρχαίες ρίζες της Ελληνικής γλώσσας μπορεί σήμερα να εκφράσει σωστά και να εκφραστεί ικανοποιητικά, χρησιμοποιώντας τη σύγχρονη μορφή της.

Τότε που σε όλες τις εκφάνσεις της δημόσιας ζωής πρυτάνευε η θεωρία της ήσσονος προσπάθειας και ο εκπαιδευτικός λαϊκισμός, τα επίχειρα των οποίων πληρώνουμε σήμερα, επιχειρήθηκε ο εξοβελισμός της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών από τα Δημόσια Σχολεία, εγχείρημα, που γνώρισε παταγώδη αποτυχία, και οδήγησε πολλούς νέους σε μια άνευ προηγουμένου γλωσσική πενία.

Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί, βέβαια, ότι η επανένταξη της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στα Σχολεία έφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Και τούτο γιατί η διδασκαλία της παρέμεινε στον τύπο και αδιαφόρησε για την ουσία! Επικεντρώθηκε σε μια ανιαρή διδασκαλία και επιβολή αποστήθισης τύπων, κανόνων και εξαιρέσεων και δεν μπόρεσε να πείσει τους μαθητές ότι όλα αυτά δείχνουν την προσαρμοστικότητα, αλλά και την ελευθερία της γλώσσας μας, που δεν περιορίζεται σε καλούπια!

Διδάσκονται Αρχαία τα παιδιά μας, αλλά δεν μαθαίνουν να σκέφτονται Ελληνικά, καθώς παραμένουν στην τραχιά επιφάνεια της Γραμματικής και του Συντακτικού, χωρίς να διεισδύουν στον αρχαιοελληνικό τρόπο σκέψης και στοχασμό!

Όλοι οι μαθητές της Β' Λυκείου διδάσκονται Αντιγόνη, αλλά κανείς δεν ενωτίζεται τα επαναστατικά μηνύματα της συγκεκριμένης τραγωδίας κατά της αυθαιρεσίας της εξουσίας και της υπεροχής της ηθικής έναντι της βίας.

Ποιός, άραγε, βίωσε σε όλο του το ηθικό μεγαλείο το στίχο “γεννήθηκα για να μοιράζομαι το μίσος, αλλά την αγάπη”; Ποιός μετέλαβε το ήθος της καταδικασμένης σε θάνατο ηρωίδας, που τολμά να διακηρύσσει μπροστά στον βασιλιά ότι “δεν μπορείς εσύ, ένας θνητός, να υπερβείς τους άγραφους νόμους των θεών”;

Όλοι οι μαθητές της Γ' Λυκείου διδάσκονται τον Επιτάφιο του Περικλή, αλλά κανείς δεν ενστερνίζεται το νόημα της αληθινής Δημοκρατίας, όχι μόνο ως πολιτεύματος, αλλά κυρίως ως τρόπου ζωής.

Πόσο απόμακρες για το σημερινό έφηβο είναι οι διαπιστώσεις του ρήτορα, ότι “μόνο εμείς αυτόν που δεν συμμετέχει στα κοινά δεν τον θεωρούμε φιλήσυχο, αλλά άχρηστο πολίτη” ή ότι “τις σχέσεις μας με την Πολιτεία τις διέπει η ελευθερία, ενώ στην ιδιωτική μας ζωή πολιτευόμαστε χωρίς να ενοχλεί ο ένας τον άλλον”;

Αλλά, το να εξαχθεί το συμπέρασμα από τις παραδοχές αυτές ότι η αρχαία Ελληνική γλώσσα είναι γλώσσα νεκρή και γι' αυτό η διδασκαλία της περιττή, χρειάζεται, αν όχι τίποτε άλλο, τουλάχιστον μεγάλη δόση άγνοιας, αμάθειας και

ανευθυνότητας.

“Εάν η γλώσσα αποτελούσε απλώς ένα μέσον επικοινωνίας, πρόβλημα δεν θα υπήρχε. Συμβαίνει όμως ν' αποτελεί και εργαλείο μαγείας και φορέα ηθικών αξιών” διαπιστώνει ο Οδυσσέας Ελύτης.

«Εν καιροίς χαλεπούς μέμνησο της γλώσσης», συμβουλεύει ο ιστορικός Πολύβιος το διαχρονικό αναγνώστη του έργου του.

Καθώς ως Κράτος και ως Λαός διερχόμεθα καιρούς χαλεπούς, η μόνη- ανέξοδη- και πλέον αποτελεσματική άμυνα βρίσκεται στις διαχρονικές ηθικές αξίες, που “μεταφέρει” η Ελληνική Γλώσσα, μια γλώσσα πάντοτε ζωντανή.

Μπορεί να πάσχει η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής στη σύγχρονη Ελληνική Παιδεία, υποχρέωσή μας εθνικά επιβεβλημένη είναι η βελτίωση και όχι η κατάργησή της.

Γιατί, προσθέτει ο Νομπελίστας του Αιγαίου ποιητής «η γλώσσα είναι ένας φορέας ήθους που, αν δεν τον υπακούσεις, θα τιμωρηθείς».

† Ο ΣΥΡΟΥ ΔΩΡΟΘΕΟΣ Β΄

(ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ “ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ”, Σάββατο, 5 Οκτωβρίου 2013)